

Dějiny hudby I–IV

PhDr. Magdalena Saláková, Ph.D.

kontakt: magdalena.salakova@pedf.cuni.cz

konzultační hodiny: po přednášce

informace, handouty, podklady: **Moodle**

Čtyřsemestrální přednáška a cvičení se snaží zprostředkovat ucelený pohled na hlavní etapy dějin evropské hudby z hlediska vývoje hudebního myšlení a hudebních stylů, kompozičních technik a hudebních druhů a forem. Výuka je realizována ve dvou letech studia a je rozvržena následovně: jeden semestr je věnován hudbě evropského středověku a renesance (do roku 1600), jeden semestr hudbě období baroka a klasicismu (1600-1800), jeden semestr hudbě 19. století a jeden semestr hudbě 20. století. V rámci přednášek a cvičení jsou zahrnuty ukázky vybraných nahrávek hudební tvorby příslušných historických období, celá díla a proposlouchání předepsaných ukázek spadajících do samostudia studentů.

Okruhy otázek k atestacím po jednotlivých semestrech

Součástí otázek jednotlivých okruhů tvoří i základní přehled o periodizaci daného období, dobové filosofické či estetické reflexi hudby a celkových kulturně historických a sociálních souvislostech.

Hudba do roku 1600 / připravte se ve stručnosti – žádné seznamy!!!

- 1) Vznik gregoriánského chorálu – „římsko-franská syntéza“
(Struktura mše, officium, Formy gregoriánského chorálu)
- 2) Světská lyrika – trubadúři, truvéři, minnesang
- 3) Organální vícehlas, Notre-Dame, polyfonie 13.století a 14. století – Ars Antiqua a Ars Nova
- 4) Hudba doby renesanční, osobnosti franko-vlámských a italských skladatelů
- 5) Specifika hudební kultury v českých zemích

Hudba 17. – 18. století

- 1) Vznik opery, italská opera a kantáta období baroka (Monteverdi, Caccini...)
- 2) Francie a Anglie v době baroka (Lully, Couperin, Purcell, Haendel ad.)
- 3) Duchovní hudba baroka na základě vlastního poslechu a četby
- 4) J. S. Bach
- 5) G. F. Haendel
- 6) Instrumentální hudba italského baroka (Vivaldi, Scarlatti ad.), druhy, styly, barokní suita
- 7) České země v době baroka (Michna, Rovenský ad.)
- 8) Opera 18. století (Pergolesi, Gluck ad.)
- 9) Proměna období baroko-klasicismus, Mannheimská škola, druh a forma symfonie
- 10) Německá opera (+ singspiel) klasicismu (Mozart)
- 11) České země v době klasicismu + čeští skladatelé za hranicemi českých zemí
- 12) Hudba vídeňských klasiků

Hudba 19. století

- 1) Ludwig van Beethoven - symbol umělce romantismu
- 2) Opera 1. poloviny 19. století: italská opera seria, bel canto, francouzská grand opéra
- 3) Symfonie v 1. pol. 19. století
- 4) Píseň v 19. století
- 5) Komorní hudba v 19. století, klavírní hudba v 19. století
- 6) Chránová hudba, kantáta a oratorium v 19. století.
- 7) Symfonická hudba ve 2. pol. 19. století - symfonie x symfonická báseň a programní hudba
- 8) Opera národních škol a hudební drama ve 2. polovině 19. století
- 9) Verismus, moderna
- 10) Impresionismus (Puccini, Strauss, Debussy etc.)
- 11) Specifika a vývoj v českých zemích (Škroup, Smetana, Dvořák, Janáček etc.)

Hudba 20. století

- 1) Impresionismus (Debussy etc.) + přelom století (Strauss, Mahler)
- 2) Druhá vídeňská škola (Schönberg, Berg, Webern) + Hába – čtvrttónová hudba
- 3) „neoklasicismus“, „neofolklorismus“ (I. Stravinskij, B. Bartók, B. Martinů)
- 4) Paříž mezi dvěma světovými válkami (E. Satie, Pařížská šestka ad.)
- 5) Hudba a politika (Hindemith, Weil, Šostakovič, Prokofjev, Britten, Gershwin)
- 6) Serialismus (Messiaen, Boulez, Stockhausen)
- 7) Chance, aleatorika, timbrová hudba (Cage, Ligeti, Lutoslawski, Penderecki)

---- jen dobrovolné, tedy pokud si je vylosujete, můžete si je nechat či vrátit:

- 8) Elektronická hudba (Varèse, Schaeffer, Henry, Stockhausen etc.)
- 9) Vokální hudba a hudební divadlo (Ligeti, Berio, Nono, Kagel etc.)
- 10) Minimalismus (Young, Riley, Reich, Glass etc.)
- 11) Česká hudba 2. poloviny 20. století (Kabeláč, Klusák, Kopelent, Fišer, Agon etc.)
- 12) Neoromantismus a polystylovost (Górecki, Schnittke, Gubajdulina, Pärt etc.)